

SÈRIE 1**Per a totes les preguntes.**

Tal i com consta als Criteris Generals, la prova d'Història ha de servir tant per a que l'alumnat demostrï el seu nivell de coneixements factuais com per a valorar la seva capacitat per raonar i elaborar respostes a partir de la pròpia reflexió sobre conceptes, fets i problemàtiques històriques, basades ambdues en les competències i coneixements adquirits a través del procés d'aprenentatge. En funció d'això, la correctora o corrector valoraran tant la maduresa de l'alumnat a l'hora d'elaborar les seves pròpies respostes de manera ordenada, coherent i utilitzant el llenguatge històric adequat, com el seu nivell de coneixements. En general, a l'hora de puntuar, es tendirà a valorar positivament allò que l'alumnat porti més que no a restar allò que no hagi inclòs.

Les puntuacions assignades a cada exercici i a les diferents parts de cada exercici contingudes als Criteris Generals de la prova d'Història **són d'ús obligatori**.

Les pautes de correcció de les diferents subpreguntes que segueixen tenen per objectiu facilitar la tasca correctora i contribuir a la homogeneïtzació dels resultats d'aquesta. Tenen caràcter **orientatiu i no han de suposar que per a que l'alumnat obtingui la màxima puntuació hagi d'haver reproduït els continguts que consten de manera completa**.

Opció A**Exercici 1.**

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

Pregunta 1.

a) Descriu de quin tipus de font es tracta i digueu de què tracta. (0'50 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com un quadre extret d'un llibre (0'25 punts) i que tracta dels pronunciaments més rellevants del segle XIX amb expressió dels seus protagonistes militars, el grau d'aquests, el lloc on es produïren, el seu signe polític i resultats. (0'25 punts).

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui el període 1814-1874 com aquell en el que es donaren la pugna per l'establiment de l'Estat liberal, la consolidació d'aquest, amb la successió de períodes moderats i progressistes i el denominat Sexenni Revolucionari

c) Exposeu les vostres conclusions després d'analitzar la font. (0'75 punts)

L'alumnat hauria de reflexionar sobre la importància dels pronunciaments militars a l'hora de determinar canvis de govern i de signe polític (tant en la pugna liberalisme-absolutisme com la que enfrontà les diferents tendències liberals) en el període al qual es refereix el quadre.

Pregunta 2

a) Expliqueu la Constitució i l'obra de les Corts de Cadis. (1'50 punts).

El redactat de l'alumnat hauria d'explicar les característiques fonamentals de la Constitució de 1812 (entre les quals es troben el tipus de sufragi, l'assignació de poders, la declaració de drets i les relacions de l'Estat amb l'Església) (0'75 punts); i de l'obra de les Corts de Cadis (dins de la qual es troben la supressió de les senyories, de la Inquisició, dels gremis i una desamortització) (0'75 punts).

b) Expliqueu les principals diferències dels programes polítics i de les accions de govern de progressistes i moderats. (1'50 punts).

L'explicació de l'alumnat hauria d'incloure les diferències de programa (entre les quals es troben les referides al concepte de sobirania, a la relació Església-Estat, al desigual tractament dels drets dels ciutadans o a l'abast del sufragi censatari) (0'75 punts); i on distingeixi les accions de govern de moderats (entre les quals es troben accions tendents a la centralització i uniformització de l'Estat com la Llei d'Administració Local o la Llei Moyano; i la seva preocupació per l'ordre públic amb la creació de la Guàrdia Civil i el nou Codi Penal, entre d'altres) i progressistes (entre les quals es troben les reformes referides a la propietat i règim jurídic de la terra –dissolució del règim senyorial, desvinculació, dues desamortitzacions-, lleis d'importància econòmica –de Ferrocarrils- i social –Llei del Treball-) (0'75 punts).

Exercici 2

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

Pregunta 1

a) Descriu de quin tipus de font es tracta i digueu de què tracta (0'50 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) consistent en un text de caire polític o polític-administratiu, una ordre reproduïda d'un llibre d'Història (0'25 punts) que tracta de les instruccions que el Departamento de Patrullas de Control dona als diferents membres de les patrulles referides a com procedir amb els detinguts una vegada han estat arrestats (0'25 punts).

b) Contextualitzeu la font històricament (0'75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la data de la font (4 de setembre de 1936) com dels primers temps de la Guerra Civil, quan el poder efectiu a Catalunya romanien en mans del Comitè de Milícies Antifeixistes, del qual depenia l'ordre públic, i el Departamento de Patrullas de Control. Cal que l'alumnat situï la font enmig del context revolucionari i, sobretot, repressiu dels primers mesos de la guerra i el paper exercit per partits i sindicats obrers, destacant, entre d'altres, el de la CNT-FAI.

c) Expliqueu les ordres que inclou la font. (0'75 punts)

L'alumnat ha d'explicar les instruccions contingudes en la ordre, que estan referides en concret a l'obligació d'aixecar atestats i per tant deixar constància escrita de l'actuació de la patrulla;

a l'obligació de lliurar els detinguts a la seu de les patrulles; una crida a que l'actuació de la patrulla respongui a criteris justificats i sigui controlada des de la direcció; i a la necessitat de controlar les denúncies que es reben en contra d'elements presumptament feixistes per tal de poder verificar-ne la veracitat mitjançant careigs. En general es desprèn del text una voluntat de controlar i acabar amb abusos de tot signe de les patrulles de control per part de la direcció de les mateixes.

Pregunta 2

a) Expliqueu l'esclat de la Guerra Civil a Catalunya i els principals esdeveniments polítics, econòmics i socials fins als Fets de Maig de 1937. (1'50 punts)

El redactat de l'alumnat hauria d'explicar i enquadrar cronològicament el fracàs de l'alçament militar, la constitució del Comitè de Milícies Antifeixistes i la seva assumpció de poders, la pèrdua de poder de la Generalitat, la repressió -el seu caràcter, protagonistes i efectes-, el procés de col·lectivitzacions, la creació de la Comissió d'Indústries de Guerra, l'enviament de columnes als fronts, així com la progressiva recuperació del poder per la Generalitat amb el Govern Tarradellas, la promulgació del decret de col·lectivitzacions i la conformació d'una situació dual de poder entre la Generalitat i les forces que li donaven suport, entre elles, destacadament el PSUC, i forces com la CNT-FAI i el POUM, situació que acabarà portant als Fets de Maig de 1937, dels quals s'explicaran els fets bàsics.

b) Expliqueu el significat de la Batalla de l'Ebre en el procés del final de la guerra a Catalunya. (1'50 punts)

L'alumnat hauria de situar cronològicament la batalla de l'Ebre dins la guerra i explicar les causes, desenvolupament i desenllaç de la batalla; hauria de ser també capaç de relacionar la derrota republicana a la batalla de l'Ebre amb la subsegüent debilitat de l'exèrcit popular republicà per fer front a l'ofensiva final franquista (que haurà de situar també cronològicament) contra el Principat; s'hauria igualment de referir al pas de la frontera francesa de centenars de milers de combatents i civils i a llurs vicissituds.

OPCIÓ B**Exercici 1**

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

Pregunta 1

a) Descriviu de quin tipus de font es tracta i digueu de què tracta. (0'50 punts)
Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) consistent en un document públic de caire polític, en concret un escrit o memorial (0'25 punts) que es presenta al rei Alfons XII i on es recullen tota una sèrie de queixes sobre la situació político-administrativa, lingüística i legal de Catalunya. (0'25 punts).

b) Digues quin és el context històric de la font. (0'75 punts)
Cal que l'alumnat sigui capaç de situar el Memorial de 1885 dins del regnat d'Alfons XII i dins del període de la Restauració; l'ha de situar igualment a l'entorn de la figura de Valentí Almirall i del Centre Català i de la voluntat d'ajuntar sectors econòmics, culturals i polítics catalanistes a l'entorn del manifest -el propi Memorial- que recollí per primera vegada les reivindicacions catalanistes de manera unitària.

c) Expliqueu tres de les reivindicacions que conté la font. (0'75 punts)
L'explicació de l'alumnat hauria de referir-se a tres de les següents: la queixa que conté el fragment, referida a la pèrdua de les institucions catalanes i la seva substitució per les castellanes; queixa referida a la impossibilitat de l'ús de la llengua catalana en tant que oficial, tant a les escoles com als tribunals; al perill d'adulteració del Dret Civil català; als problemes que suposen per a la indústria catalana els tractats de signe lliurecanvista.

Pregunta 2

a) Expliqueu què va ser i quina és la importància històrica del Memorial de Greuges.
Expliqueu qui va ser Valentí Almirall i valoreu la importància de la seva obra. (1'50 punts)

L'alumnat hauria d'explicar el Memorial com a resposta a la unificació del dret civil a tot l'estat i un tractat comercial amb França i Anglaterra en preparació a Madrid. Així com el paper jugat per Valentí Almirall i la campanya posterior en defensa del dret civil català (0'75 punts). L'explicació d'Almirall hauria d'incloure una referència a la seva figura cabdal del catalanisme federalista i formulació d'un catalanisme de tipus progressista; s'haurien de destacar les seves actuacions principals, a més a més de participar destacadament en l'elaboració del Memorial: l'organització del Primer Congrés Catalanista (1880) i la fundació del Centre Català (0'75 punts).

b) Expliqueu les característiques principals i els fets més rellevants del catalanisme polític des del Missatge a la Reina Regent (1888) fins a la fi de la guerra de Cuba (1898). (1'50 punts)

L'explicació de l'alumnat hauria de referir-se al Missatge a la Reina Regent, a la decadència del Centre Català, a la fundació de la Unió Catalanista i al contingut i importància històrica de les Bases de Manresa (1892), així com a l'enfortiment del moviment catalanista a finals de segle XIX. (1'50 punts).

Exercici 2

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta. (0'50)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com un cartell de propaganda política franquista (0'25 punts) que representa la victòria en la Guerra Civil (0'25 punts).

b) Contextualitzeu històricament la font. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat contextualitzi el cartell en un 1939 que és l'any de la victòria franquista en la Guerra Civil espanyola. Cal igualment que el situï en el context de la celebració d'aquesta victòria militar.

c) Comenta la consigna que transmet la font i les imatges que hi apareixen. (0'75 punts)

El comentari de l'alumnat hauria de fer referència a la consigna "España resucita", en tant que mostra d'un suposat renaixement de la nació després d'haver estat a punt de desaparèixer com a tal a mans dels enemics "rojo-separatistas", o després d'una possibilitat de desaparició de les suposades essències pàtries en el cas d'una victòria republicana; hauria també de referir-se a la representació de la victòria alada que domina el cartell, a l'al·legoria dels exèrcits de terra, mar i aire que han portat a la victòria; a les banderes d'Espanya, de Falange i dels carlins; al nou escut nacional, amb l'àliga negra de ressonàncies imperials, i a l'escut falangista del jou i les fletxes, símbol del nou partit únic del Règim.

Pregunta 2

a) Expliqueu les característiques de l'Estat franquista i quines foren les seves institucions polítiques principals fins al 1959. (1'50 punts)

L'alumnat hauria d'explicar l'Estat franquista en tant que dictadura –amb una extrema concentració de poders en mans de Franco, inclòs el de dictar lleis-; de caràcter feixista o inspirada en els feixismes, de caire centralista i uniformitzador (0'75 punts). Hauria de fer referència i enquadrar cronològicament institucions com el partit únic FET y de las JONS i els seus departaments; l'Organització Sindical i les Cortes no democràtiques; igualment, s'hauria de referir a lleis com el Fuero de los Españoles, la de Referèndum i la de Successió i a la llei de Principios del Movimiento Nacional, i a lleis repressives com la de Responsabilitats Polítiques. (0'75 punts).

b) Expliqueu quina va ser la política econòmica del Règim franquista fins al 1959. (1'50 punts)

L'alumnat hauria d'explicar la política econòmica autàrquica i extremadament intervencionista que aplicà el Règim a partir dels seus inicis; el racionament i el seu correlat de l'estraperlo; i els desastrosos efectes que aquesta política tingué per a l'economia i la majoria de la població, així com quins sectors en sortiren beneficiats. També hauria d'explicar les causes del progressiu abandó d'aquesta política al llarg dels anys cinquanta i la importància del Pla d'Estabilització (0'75 punts).